

Universitätsbibliothek Paderborn

M. Fabii Quintiliani Institutionum Oratoriarum Libri Duodecim

Summa diligentia ad fidem vetustissimorum codicum recogniti ac restituti

M. Fab. Quintiliani Declamationes Undeviginti. M. Fabii Avi Et Calpurnii
Flacci Declamationes. Auctoris Incerti Dialogus De causis corruptae
Eloquentiae - Cvm Variorum Notis

Quintilianus, Marcus Fabius

Lugd. Batav. ; Roterodami, 1665

CCCXXXIV. Proditoris accusator ex defensore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12889

gisset, in medium scelera prodirent. Ego vero suscepit causam,¹ nec timui ne vincerer. Non igitur objicere debes mihi, in quod coactus sum, illa quæ fuerunt in mea potestate si deprehendisti, ostende: si vultus infestus, si vox incitator, si quid ultra necessitatem, neque ista ego impunito. Non enim poteram, neque erat adversus innocentiam tuam ingenio locus. Itaque discessi à judicio lætior, quam reus ipse: & velut editis necessitate operis ad² gratulationem cucurri. Nec me ei in reliquum eximo tempus, debe re confiteor: da, quem defendam: da pro quo loquar. Si quid adversus illum nocentissimum delatorem invenire possumus, impera quod vis: in quantumcunque tua ista vox est.

CCCXXXIV.

Proditoris accusator ex defensore.

³ CUM DAMNATO PRODITIONIS PATRONUS EXULET. Affuit reo proditionis, absolutus est: ille petit ab absoluto pecuniam quam pactus erat: non dantem detalit reum proditionis: damnavit. Petitur in exilium.

DECLAMATIO.

CUM DAMNATO PRODITIONIS ET PATRONUS EXULET. Damnatum esse proditorem certum est, & hunc fuisse patronum, quo modo tamen defenditur? quo modo proditorem defendit. Hoc sic persuaserat, etiam ante experimentum, nullam esse ingenio suo malam causam. Non fui, inquit, patronus eo judicio,

quo

¹ Nee timui, ne vincerer.] Lege vin-
cerem. Significat enim certum sibi fuisse
fate, ut vinceretur ob innocentiam ac-
cusati. Gronovius.

² Ad gratulationem.] Vet. cod. gra-
tulationem, quod prætermisum no-
vimus. Pith.

³ Quintilia. lib. 5. cap. 10. Lex est,
Qui patri proditionis reo non affuerit, ex-
baeres sit. negat filius nisi absolutus sit.

quid signi? Lex altera, Proditionis dam-
natus cum advocate exulet. Cicero pro L.
Sylla. Cæteris in causis etiam nocentes,
viri boni si necessarii sunt, non defen-
dendos esse non putant. In hoc crimen
non solum levitatis est culpa, verum
etiam contagio sceleris, si defendaseum,
quem obstrictum esse patriæ suspicere.
Ærodius.

quo damnatus est. Si verba legis intueri velimus , nihil hoc ad præsentem cognitionem pertinet. Satis est enim probare & illum proditorem , & te patronum fuisse quandoque. Sed videamus, quid secuta sit lex. Non mehercule tantum putem providisse legumlatorem , quantum adversus te probamus. Patronum enim voluit exulare, non conscientium. Illa prorsus locutus cum advocatis videtur : Sane suscipitis alias temere causas , ubi privatæ leges erunt , & ad unius commodum pertinebunt : cum vero de proditione agetur , diligentius intuemini : etiamsi vobis nihil ipsi confitebuntur , at hoc , si non satis momenti publica pericula habent , vestri respectu capit is , inquirite. Hoc igitur quod de lege cautum est , proditor advocatum habuit, licet illi nihil profuerit. Nunc vero quam necessarium ex even tu ostenditur , proditor absolutus est. Has illi artes timerunt , hanc calliditatem advocatorum. Constituit enim natura arma nequitiae , per quæ abducantur judicium animi. Sed ipso , inquit , judicio , quo damnatus est , non fui patronus. Volo interim sic agere , tanquam nullam reipublicæ injuriam fecerit. Etiamnum hoc satis est: advocatus proditoris fuisti. 'Fingamus igitur ampliatum fuisse judicium , & tantum primo judicio patronum illum : nonne damnatio sequeretur , quod omnino patronus fuisset? Non ergo tempus intueri debemus , sed causam , si homo idem est , si crimen idem , si lex eadem. Putemus ab alio esse damnatum. Non enim proderit tibi istud , quod imputas: tunc enim dices , ignoravi : & idem me , quod judices , fefel-

I Fingamus igitur ampliatum fuisse judicium.] Olim ita sèpius cause ampliate sunt, ut quædam per octo patronos acta sit, imo ad duodenos perventum est, inquit Asconius. quod merito improbat Cicero in Bruto. Quid igitur si unus uno egerit , alter altero judicio ? in hac re divisione uterer. nam si Judices ex lege Acilia , Glaucia , Servilia , aliisque hujusmodi , Amplius pronuntiassent,

cum jam nihilominus videretur reus damnandus esse : tum utroque patrono defendant , damnatum proditionis reum existimarem : quare ambos legi obnoxios. non autem si ideo pronuntiaverint, quia iis revera non liquebat. Hæc forma jam nullis non est cognita. Sed de hac re vide porissimum Ciceronem in oratione pro domo sua ad Pontifices. Idem.

fefellit. Nunc proditorem sciens defendisti.¹ Nihil dico de advocatione: testem perdi. Tantane lucri cupiditas? sic proditores corrumpuntur.² sic prorsus homo nocentissimus cum advocato suo locutus est: Ego quidem prodidi: sed magnam pecuniam accepi: & tibi sufficit. Quæritis, ju-
dices, quantum promiserit petenti? non potuit proditor solvere. Ergo quantum in isto est, proditor vivit? nec vivit tantum, sed etiam insidiatur, & ad hoc necessitate solvendi urgetur: addidisti homini nocentissimo pecunia necessitatem. Unde temporum mutata conditio est?³ Pe-
cuniam non accipiebas: ita nunc ille, quod punitus est,
merces hujus vindicata est: pecuniam non acceperat.

CCCXXXV.

Infamis in novercam, vulneratus.

Infamis in novercam cum patre peregre profectus est: cum in latrones incidissent, fugerunt. Pater reverus adulteros inclusos in cubiculo deprehendit: occidit uxorem: adulterum vulneravit: is fugit, postea vulneratus filius venit. Interrogavit eum pater, à quo vulneratus est: ille à latronibus dixit: curavit eum pater, & reddit causas mortis voluntariae filius. C.D.

DECLAMATIO.

ADVERSUS mala & injurias fortunæ, & gravem plerique vitam, unum natura remedium invenerat, mortem. Nec quisquam potest tam crudelis legum lator fuisse, qui hominem⁴ innocentem vita puniret: cum & hoc ipsum sit calamitatis genus, mori velle. Necessaria tamen vestra cognitio est,⁵ ut non, quia istud liberum esse innocentibus non oportet, sed quia multi sunt, qui sic conscientiam emit-

¹ Nihil dicam de advocatione.] Hoc est, de pacto advocationis. & testem perdi, nempe proditorem exulem, qui de pacto testimonium dicat, quem de advocatione mercenaria, & patrocinii salario interrogeam. Idem.

² Sic proditores corrumpuntur.] Immo corrumpunt. Gronovius.

³ Pecuniam non cupiebas.] Hic locus sic fortasse restitui potest, Pecuniam cu-

piebas, pecuniam non acceperas. Itanue ille quod punitus est, merces hujus vindicata est. Ærodius.

⁴ Innocentem vita puniret.] Dum ei necis adversum se potestatem adimeret, tum cum mors ipsa, iam vita beatior est. Idem.

⁵ Ut non, quia istud liberum.] Legi: utique non. Idem.